

H4 – Moderne imperialisme

Slide 1

Ze tonen eerbetoon. De relatie tussen de twee groepen is erg ongelijk.

Slide 2

Veel prenten waarin de Europeanen worden voorgesteld als helden.

Slide 5

Imperialisme → poging om je eigen rijk uit te breiden.

Slide 6-7

Andere voorbeelden van imperialisme: het Chinese keizerrijk, het islamitische rijk, het Romeinse rijk.

→ Het is dus geen nieuw fenomeen.

Slide 10

Wat **nieuw** is in de 19e eeuw: de focus ligt op Afrika en Azië, vooral vanwege de vele grondstoffen.

Waarom deden ze dat vroeger niet?

→ Door ziektes en sterke Afrikaanse rijken die kolonisatie konden tegenhouden.

→ 19e eeuw: grote vooruitgang in de geneeskunde.

→ Grote gebieden worden gekoloniseerd en strakker gecontroleerd.

Slide 11

Situatie in 1914:

Europa verdeelt Afrika opnieuw onder elkaar, zonder rekening te houden met de lokale bevolking.

→ Dit zorgde voor conflicten, zelfs tot 100 jaar later.

DIA 12

Engeland wordt op de afbeelding als een zeemonster gezien, een octopus dat alles zit te veroveren (qua grond).

Zie rode kader boek. **Moederland** → term liever vermijden, gebruik beter "metropool" of "kolonisator".

DIA 13 – Formeel en informeel imperialisme

Formeel = beleefd en met respect (rangorde)

Informeel = onbeleefd

Formeel imperialisme = ze gaan naar een ander land, een stuk veroveren en heel duidelijk vertellen dat het stuk dat ze veroveren van hen is. Ze plaatsen duidelijk hun vlag.

Informeel imperialisme = het wordt niet duidelijk gemaakt dat ze hun vlag hebben geplaatst (wordt achter de schermen gedaan). Het wordt niet officieel dat ze een land veroveren, het wordt achter de schermen gedaan.

De handelsbalans is een voordeel voor China, want Engeland wil Chinese producten, maar China zelf heeft de producten van Engeland niet echt nodig. Ze willen niets van wat Engeland geeft. Dus Engeland gaat massaal opium verkopen. Daardoor zal China nu wel willen handelen voor de opium. De vraag blijft stijgen en dat heeft een grote impact in China, want nu zijn er veel mensen die verslaafd zijn. Engeland wil niet stoppen met het handelen van opium omdat de vraag hiernaar blijft stijgen. Er breekt een conflict uit.

Formeel imperialisme: landen nemen letterlijk een gebied in, zetten hun vlag en zeggen: "dit is van ons."

Informeel imperialisme: niet officieel bezet, maar wél sterke invloed (politiek/economisch).

Voorbeeld: China → onafhankelijk, maar onder sterke invloed van Europese landen.

DIA 15

De tekening wordt stereotyperend voorgesteld. De aanwezige landen die we kunnen herkennen, zitten China in gelijke stukken aan het verdelen om gelijke delen van China te veroveren.

(China is een perfect voorbeeld van informeel imperialisme)

Conflict tussen China en het VK → **Opiumoorlogen**

- VK was machtig en wilde toegang tot de Chinese markt.
- China had het VK niet nodig, dus vroeg veel geld.
- VK begint massaal opium te verkopen → grote verslaving onder de Chinese bevolking.
- China probeert in te grijpen → conflict breekt uit.
- VK wint dankzij betere wapens (industriële revolutie).
(Opium = drug die je rustig maakt)

DIA 16 – DIA 17

Op deze afbeelding zien we dat een Britse man geld geeft aan een Ottomaan van Egypte. Eeuwenlang gingen de Britten rond Afrika langs om naar Indië te gaan. Egypte heeft de sleutel tot Indië, want als de Britten langs Egypte gaan, hebben ze een kortere weg. Ze

gaan daar een kanaal bouwen om hun contacten te vergemakkelijken. Ze hebben de controle gekregen door achter de schermen Egypte om te kopen.

DIA 18

In Egypte was het Ottomaanse Rijk aan de macht, maar stap voor stap zien we de politieke invloed van de Ottomanen verzwakken en de Britten meer macht krijgen. Eigenlijk hebben de Britten een informele macht over Egypte, wat maakt dat voor de wereld Egypte onafhankelijk lijkt, maar achter de schermen hebben de Britten de controle. Stap voor stap zal dat informeel imperialisme meer en meer formeel worden.

DIA 19 – Company rule / Crown rule

Ze gaan hun voetje stap voor stap proberen zetten in Indië door mee te helpen bij conflicten. Wanneer er een conflict uitbreekt tussen twee Indische leenheersers, gaan ze diegene helpen waarbij ze het meeste voordeel kunnen halen. Het gaat niet Engeland zelf zijn die de macht zal hebben over grote stukken van Indië, maar Britse bedrijven.

DIA 20

In het begin van de 19de eeuw gaat het moderne imperialisme heel langzaam, want er was lokaal verzet. Ook omdat er veel ziektes zijn. Degenen die naar Afrika trekken worden heel erg ziek, en daardoor wordt de focus niet meer op het imperialisme gelegd.

Maar vanaf 1870 komt er een boost, want vaccins worden gemaakt voor bepaalde ziektes. Er is ook een sterke verandering in het leger (betere wapens), geneeskunde (vaccins), media, ...

DIA 22

Politiek heeft een rol gespeeld bij de stappen van het moderne imperialisme. Hoe meer grond, hoe machtiger (Engeland is een voorbeeld hiervan).

Economie heeft ook een grote rol daarbij gespeeld. Grondstoffen bij andere landen zijn er in grotere aantallen.

Op demografisch vlak zien we ook een impact: de landbouw is beter op andere plaatsen, grote steden, veel te veel armoede. Dus gaan de mensen migreren naar andere landen om een beter leven te hebben.

DIA 29 – Cultureel

De Europeanen gaan de rest van de wereld "beschaven en bekeren". Europa wordt door andere landen als de beste van de beste gezien. Daarom gaan de Europeanen denken dat ze andere landen moeten beschaven en bekeren. Er is ook een "wij-zij"-denken: wij zijn beter dan zij. Europeanen dachten dat hun continent superieur was.

→ "Wij-zij"-denken.

Slide 30

Stereotype: **"The white saviour"**

DIA 31

Kipling

DIA 32

Op deze afbeelding zien we dat Europa de andere landen weg van slavernij, armoede, ... brengt naar beschaving. Mindset van de kolonisatoren:

Ze vergoelijken hun daden door te zeggen dat ze anderen "redden", maar in werkelijkheid draait het om macht, geld en grond.

DIA 33

De lokale bevolking wordt heel stereotyperend en racistisch voorgesteld. Dat mindset zal heel lang blijven opduiken.

Stereotypen blijven lang bestaan.

DIA 39 – Technologisch aspect

Het technologische aspect heeft ook bijgedragen: wapens werden verbeterd, communicatie werd gemakkelijker (telegraaf wordt uitgevonden) en transport wordt verbeterd. Stereotypen blijven lang bestaan.

DIA 43

Foto's van een telegraaf (morsecode-signaal) en waar het geplaatst werd. **Telegraaf** → communicatiesysteem met morsesignalen via verbindingslijnen.

Vroeger: communicatie via brieven → traag.

DIA 45

We zien Afrika als een continent waar figuurtjes die Europese landen voorstellen, stukjes van Afrika onder hun controle willen krijgen. Europese landen zijn elkaars concurrent op vlak van politiek, economie, enz. (in Europa zelf), maar ook op vlak van kolonisatie.

Die man die daar staat toont aan dat Engeland de onderheft van Afrika probeert te veroveren en daar de macht wil hebben. Europese landen willen een stuk van Afrika.

→ Raced tegen elkaar om het meeste land in te nemen.

→ Vooral het VK wil Afrika domineren.

DIA 46

Liberia is onafhankelijk omdat het een land was dat de vrijgelaten slaven uit Amerika weer een plaats gaf in Afrika.

De kracht van Engeland ligt in hun leger en vloot, daarom zitten ze aan de kust.

De authentieke grenzen van Afrika werden niet gerespecteerd en de Europese landen namen gewoon het stuk land dat ze wilden. **Liberia** → opgericht voor vrijgelaten slaven die terug mochten keren.

Abyssinië (Ethiopië) → wist Italiaanse kolonisatie tegen te houden.

→ Engeland controleert veel kustranden dankzij hun sterke militaire vloot, vooral oostelijke gebieden.

– DIA 47

De lokale inwoners krijgen geen inspraak bij het lot van het continent Afrika, alleen de Europeanen.

De Conferentie van Berlijn was een heel belangrijke conferentie.

Conferentie van Berlijn → grote vergadering om afspraken te maken over de verdeling van Afrika.

→ Lokale bevolking had geen inspraak.

→ Oude grenzen en bevolkingsgroepen werden genegeerd → conflicten tot op vandaag.

DIA 50

Economisch vlak: uitbuiting van de kolonies in het voordeel van het moederland (metropool)

Cultureel vlak: EU legt hun beschaving op in Afrika

Sociaal vlak: stammensamenleving verdwijnt door de grenzen van de EU in Afrika

Politiek: Europese oorlogen worden in de kolonies uitgevochten

Economisch vlak → kolonies worden uitgebuit in voordeel van de kolonisator.

→ Gebruik liever "metropool" of "kolonisator" i.p.v. "moederland" (positieve connotatie).

Cultureel vlak

Sociaal vlak

Politiek vlak → Europese oorlogen hebben impact op de kolonies.

→ Veel koloniale onderdanen moesten in Europa meevechten.

Pagina 112

Leopold de Tweede is een lokale bevolking aan het aanvallen.